

Dennarga ormanları ölüyor

Serdarlı-Gönendere-Geçitkale hattının kuzeyindeki geniş alanı kapsayan çam ormanları, kuraklık ve “Çam Kese ile Kabuk Böceği” zararlıları nedeniyle yok oluyor

Dennargalar diye bilinen Serdarlı-Gönendere-Geçitkale hattının kuzeyindeki geniş alanı kapsayan çam ormanlarında, aralarında asırlık büyük ağaçların da bulunduğu binlerce çam ağacı ve fidan kurudu... Binlercesi de can çekişiyor...

Dennarga ormanlarında sadece çamlar değil, Laden ve Tülümbe gibi orman altı bitkileri de neredeyse tamamen kurumuş durumda. Dennargalarda bir kuş görmek veya en azından sesini olsun duymak da, oldukça zor.

Dennargalardaki ağaçlandırma sahalarının durumu da iyi değil. Maki örtüsü neredeyse tamamen kurumuş. Dennargalarda bir ses yok, bir kuş bir canlı yok... Ülkemizin önemli ekosistemlerinden biri olan Dennarga Ormanları, gözden gönülden irak, sessizce ölüyor...

Bir zamanların en önemli av bölgesi de olan ve yıllarca ağır av baskısı altında kalan Dennargalarda artık değil av hayvanı, “canlı sinek kalmadı”. Bölge her geçen gün biraz daha çölleşiyor...

Dennargalarda özellikle “Çam Kabuk Böceği” zararlısı yüzünden yıllardır ağaç kurumaları yaşanıyor. Ancak son yıllardaki kuraklık ve “Çam Kese Böceği” zararlısının üst üste etkili olması, bölgedeki çam ağaçlarını zayıflattı ve strese soktu. Ağaçlar

yaşama zorlukla tutunabiliyor. Böyle durumlarda ağaçların Çam Kabuk Böceği'ne karşı savunmaları zayıflıyor.

Böcekler ağacın iletim dokularını yiyor ve ağaç kuruyor. Kuraklık ve kese böceği yüzünden stres yaşayan ormanlarda kabuk böceği sayısı da artıyor. Bu zararlı böcek durumu iyi olan güçlü çamlara bile saldırıp kurumalarına neden oluyor.

Ayberk: En etkili yöntem feromon tuzakları

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Fakültesi, Orman Entomolojisi ve Koruma Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hamit Ayberk, Çam Kabuk Böceği'yle mücadelede en etkili yöntemin "feromon tuzakları" olduğunu söyledi.

KIBRIS'a açıklama yapan Doç. Ayberk, laboratuvar şartlarında üretilip doğaya salınan "Thanasimus formicarius" isimli yırtıcı böcek de mücadele yapılabileceğini belirtti.

Kıbrıslı Türk olan Doç. Ayberk, böcek kabuk altında yaşadığı için kuşlar konusunda sıkıntı olduğunu, sadece ağaçkakanların etkili olabildiğini kaydetti.

Ne çeşitlilik kaldı ne de denge

Ormanların sağlıklı olarak gelişmesinde ve korunmasında biyolojik çeşitlilik ve türler arası denge hayati önem taşıyor. Dennargalarda ne çeşitlilik kaldı ne de denge... Bölgeye hayat veren Gönendere Göleti de yıllardır kupkuru. Dennargaların birçok yerine, derelerin içine çöpler dökülmüş. Çok sayıda kaçak kesim izi var.

Çam kabuk böceklerine karşı ormanlara asılan böceklerin yakalandığı feromon tuzakları etkili koruma sağlıyor. Ancak bu tuzaklar avcı diye doğaya çıkan eli silahlı kişiler tarafından vuruluyor. Doğa düşmanları tarafından kırılıyor veya çalınıyor.

Çam ağaçlarını yıpratıp zayıf düşüren Çam Kese Böceği tırtılını guguk kuşları, büyük baştankaralar ve ibibikler yiyor. Yaşam döngüsünün bir aşamasında başka kuşlar da bu böceği yiyor. Ancak doğada bu işi yapacak kuş kalmadı.

Çam Kabuk Böceği, Çam Kese Böceği'nden çok daha zararlı. Ormanlılar bu böceği yangınlardan bile tehlikeli görüyor. Kabuk böceği kış hariç yıl boyunca yüksek bir enerjiyle ürer. Kabuğun altındaki tabakada yaşar. Burada galeriler açıp beslenir ve çoğalır. Kabuk böceğinin çullandığı bir ağaç, kısa sürede ölür. Eli silahlıların vurduğu, doğa düşmanlarının ise kıldığı ve çaldığı feromon tuzakları, Çam Kabuk Böceği'yle mücadelede çok büyük önem taşıyor...

Dennargalar mutsuz, sağlıksız, yalnız, kaderine terk edilmiş. Hasta, kimsesiz, sessiz. Dennargalar perişan durumda...